

ଶ୍ରୀ ସୁଦଶା ବ୍ରତ କଥା

ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ଅବନ୍ତୀ ନାମେ ନଗରୀ । ତହିଁରେ ସୁଦର୍ଶନ ରାଜା । ସେ ରାଜା ବଡ଼ ଧାର୍ମିକ ଅଟନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ଭାର୍ଯ୍ୟା ନାମ ସୁଦଶା ପାଟରାଣୀ । ସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଅଂଶେ ଅବତାର ଅଟନ୍ତି । ସେ ରାଜାଙ୍କ ଆଉ ଅନେଶ୍ୱର ରାଣୀ ଅଛନ୍ତି । ସୁଦଶା ରାଣୀଙ୍କୁ ମିଶି ଶହେ ରାଣୀ ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଯେ ସୁଦର୍ଶନ ରାଜା ତାହାଙ୍କ କଟକରେ ଲକ୍ଷେ ଶ୍ରୀ ସାଧବ ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ଭାର୍ଯ୍ୟା ସୁଦଶା ବ୍ରତ କରନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଆଷାଢ଼ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀ ଗୁରୁବାର ର ପଡ଼ିଲା । ପଣ୍ଡିତ ମାନେ ସୁଦଶାବ୍ରତ ପଢ଼ିଲା ବୋଲି କହିଲେ । ସେ ସାଧବାଣି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ଘର ବଖରାଏ ଲିପିଲେ । ମୁରୁଜ ତିତା ଦେଲେ । ମଣ୍ଡଣି କଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ଚାନ୍ଦୁଆ ବାନ୍ଧିଲେ । ମୁକୁତା ଆଦି ତୋରଣ ମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧିଲେ । ସେ ସାଧବାଣି ଗୃହସ୍ଥ ପୁତ୍ରବଧୂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଘେନି ଉଚ୍ଛବ ମାନ କଲେ । ନତିଆ ଦଶ ଗୋଟି ରଖିଲେ । ଗୁଆ ଆଖୁ କଦଳୀ ସମସ୍ତଦ୍ରବ୍ୟ ମାନ ବାଢ଼ିଲେ । ଛେନା ଆଦି ଦଶପୁର କରି ଦଶ ଗୋଟି ମଣ୍ଡାକରି ସେ ମଣ୍ଡା ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଙ୍କ ଆଗେ ଥୋଇଲେ । ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ମାନ ସଂପାଦି କରି ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରି କଥାଶୁଣିବାକୁ ବସିଲେ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ କଥା କହୁ ଦଶ ମଣ୍ଡାରୁ ମଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ମାଜ୍ୟାର ଯେ ବିରାଡ଼ି ଘେନି ପଳାଇଲା । ସେ ସାଧବାଣି ଦେଖିଲା । ଛାଟଧରି ଗୋଡ଼ାଇଲା । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ସ୍ମରଣା କରି ଗୋଡ଼ାନ୍ତେ ବିରାଡ଼ି ପଳାଇ ସେ ସୁଦର୍ଶନ ରାଜା ନବରେ ପସିଲା । ସାଧବାଣି ଗୋଡ଼ାଇ ଯାଇ ନବରେ ପସନ୍ତେ ଦ୍ୱାର ପାଳ ମାନେ ଛାଡ଼ି ନ ଦେଲେ । ଛାଡ଼ିନ ଦେବାରୁ ସାଧବାଣୀ ବଡ଼ ବିସ୍ମୟ ହୋଇ ରୋଦନ କଲା । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ରାଜା ସିଂହାସନେ ବସିଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମାନତ୍ୟ ଖୁଣ୍ଟିଆ ପଡ଼ିହାରି ଦଳ ବଳ ରାଜାଙ୍କ ସନ୍ନିଧେୟ ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ସାଧବାଣୀ ଙ୍କ ରୋଦନ ରାଜାଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣରେ ପଡ଼ିଲା । ରାଜା ତଗରକୁ ରାଇ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଆମ୍ଭ ସିଂହାସନେ କିଏ ସେ ରୋଦନ କରୁ ଅଛି ଦେଖ । ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ତଗର ଯାଇ ପଚାରିଲେ କିଗୋ ମାହାମାଣୀ ଏତେ କ୍ରୋଧ ହୋଇ କି ପାଇଁ ରୋଦନ କର । ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲେ ମୁଁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ମଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ବିରାଡ଼ି ଘେନି ରାଜାଙ୍କ ନବରେ ପସିଲା । ମୁଁ ଗୋଡ଼ାଇ ପଶନ୍ତେ ମତେ ଦ୍ୱାରପାଳ ମାନେ ଛାଡ଼ି ନ ଦେଲେ । ତେଣୁ କରି ମୁଁ କାଷ୍ଠା କରି ରୋଦନ କରୁଅଛି । ମୋର ପିଠା ଗାଟି ମତେ ଦେଲେ ମୁଁ ଯିବି । ନୋହିଲେ ଏଠା ରେ ସ୍ତ୍ରୀ ହତ୍ୟା ହେବ । ଏକଥା ତଗର ଶୁଣି ଯାଇ ରାଜାଙ୍କ ଛାମୁରେ କହିଲେ । ଭୋଦେବ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଯାଇ ସେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଚାରିଲି । ସେ ବୋଇଲା ମୋର ସୁଦଶା ବ୍ରତ ଠାରୁ ମଣ୍ଡା ପିଠା ଗୋଟିଏ ବିରାଡ଼ି ଘେନି ରାଜା ଶ୍ରୀ ନବରେ ପସିଲା । ମୁଁ ଗୋଡ଼ାଇ ପଶନ୍ତେ ମୋତେ ଦ୍ୱାରପାଳ ମାନେ ନିରୋଧିଲେ । ତେଣୁ କରି ମୁଁ କାଷ୍ଠା କରି ରୋଦନ କରୁଅଛି । ମୋହର ମଣ୍ଡାପିଠା ମତେ ଦିଅ । ନୋହିଲେ ଏଠାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ହତ୍ୟା ହେବ । ତାହା ଶୁଣି ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ସଭାଜନ ସମସ୍ତେ ହସିଲେ । ତାହାଶୁଣି ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଆରେ କହ । ତାକୁ ସାତ ତାଟ ପିଠା ଦେବା । ଲେଉଟି ତଗରା ଯାଇ ସାଧବାଣୀକୁ କହିଲା । ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଆମ୍ଭେ ତାକୁ ସାତ ତାଟ ପିଠା ଦେବା । ଶୁଣି ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲା । ମୋର ସାତ ତାଟ ପିଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ମୋର ମଣ୍ଡା ପିଠା ଗୋଟି ମତେ ଦେବେ । ତାହା ଶୁଣି ତଗରା ଯାଇ ଛାମୁରେ କର ପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ବୋଇଲା । ଭୋ ରାଜନ ସେ ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲେ ମୋର ସାତ ତାଟ ପିଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ମୋର ମଣ୍ଡାପିଠା ଗୋଟି ମତେ ଆଜ୍ଞା କରିବେ । ଏହା ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ହାସ୍ୟ କଲେ । ରାଜା ଆସନ୍ତୁ ଉଠି ଯାଇ ସିଂହ ଦ୍ୱାରେ ସାଧବାଣୀକୁ ଦେଖିଲେ । ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଆଗୋ ସାଧବାଣୀ ତୁ କାଷ୍ଠା ନ କର । ଆମ୍ଭ ଠାରୁ ସୁନାମୁଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ନିଅ । ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲା ସୁନାମୁଣ୍ଡାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ରାଜା କହିଲେ ଏତେ କାଷ୍ଠା କାହିଁକି କରୁ ଅଛ । ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲେ ହେ ଦେବ । ମୋହର ପୂଜା ପିଠା ଆଜ୍ଞା କର । ରାଜା କଥା ଶୁଣି ହସିଲେ ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲା ଭୋଦେବଶୁଣିବା ହେଉ ମୋହର ସେହି ମଣ୍ଡା ଗୋଟି ତୁମ୍ଭର ଶହେ ସୁନା ମଣ୍ଡା ସରି ନୁହଇଁ । ଏହାଶୁଣି ରାଜା ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ମୁଦୁସୁଲି କରାଇ । ଆମ୍ଭ ପାଟ ମହା ଦେଇ ପୁରେ ପିଠା ଅଛିକି । ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ମୁଦୁସୁଲି ଯାଇ ରାଣୀ ହଂସ ପୁରେ ଦେଖିଲା । ସୁଦଶା ମହାଦେଇ ଅନେଶ୍ୱର ରାଣୀଙ୍କୁ

ଘେନି ମହା ଉତ୍ସବରେ ସୁଦଶା ବ୍ରତ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ପୁର ମଞ୍ଜଣି କରି ନାନା ପୁଷ୍ଟରେ ବିଲୋପନ କରି । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବେଦି ଉପରେ ପାଟ ପତନି ମାଣିକ୍ୟ ର ଦିପାଳି ଚାରିପାଖେ ବସାଇ ନଗର ଯାକ ମୁକୁତା ତୋରଣ ବାନ୍ଧି ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଛରା ଦେଇ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ନାନା ଉପହାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଘେନି ପୂଜା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ରାଣୀ ମାନେ ନାନା ଫଳ ବାଢି ନାନା ବିଚିତ୍ର ପାଟମାନ ପିନ୍ଧି ଦିବ୍ୟ ପାଟ ମାନ ଉପରାଶ ଦେଇ ଅମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ମାନ ରତ୍ନରେ ବେଶ ହୋଇ ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପୂଜାବିଧି କରୁ ଅଛନ୍ତି । ବିଧି ପୂର୍ବ କରି ଦଶ ବିଧି ପ୍ରମାଣେ ବାଡି କରି କଥା କହୁ ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଦେଖି ମୁଦୁସୁଲି ଯାଇ ରାଜା ଛାମୁରେ କହିଲା । ହେ ଦେବ ଆନେଶ୍ୱତ ରାଣୀଙ୍କୁ ଘେନି ସୁଦଶା ମହାଦେଇ ସୁଦସା ବ୍ରତ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଜଣକେ ଦଶ ମଣ୍ଡା ଦଶନାତ ଦୁବ ଦଶ ଗୋଟି ଅକ୍ଷତ ପ୍ରମାଣେ ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ଟ ଧୂପ ଦୀପ ଗୁଆ ନତିଆ ସୁତା ଦଉଡି ଦଶଖିଅ ଲେଖାରେ ଦଶ ବର୍ଷ ପୁଅ ହାତରେ ଦଶ ହାତ ଲମ୍ବକରି ତାହା ତିନି ଗୁଣ କରି ଦଉଡି କରି ବଳି ଦଶ ଗୋଟି ଗଣ୍ଠି ପକାଇ କରି ରଖି ଅଛନ୍ତି । ନାନା ବିଚିତ୍ରମଣ୍ଡି କରି ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ଦେଖି ଅଇଲି । ଛାମୁରେ ଜଣାଇଲି । ତାହା ଶୁଣି ରାଜା ସାଧବାଣୀ କୁ ଦ୍ୱାରେ ରଖି ରାଣୀ ହଂସ ପୁରକୁ ବିଜେ କଲେ । ରାଜା ସୁଦଶା ରାଣୀଙ୍କୁ ସନ୍ନିଧିକୁ ଗଲେ । ରାଣୀ ପୂଜା ସନ୍ନିଧିକୁ ଯାଇ ଉଭା ହେଲେ ରାଣୀ ବୋଇଲେ କି ଆଜ୍ଞା ହେବା ହେଉ । ରାଜା ବୋଇଲେ ରାଣୀଙ୍କୁ କଥାଏ କହିବି ସତ୍ୟ କର । ରାଣୀ ବୋଇଲେ ଭୋ ଦେବ ସତ୍ୟ କଲି । ଆଜ୍ଞା ହେଉ । ରାଜା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସୁଦସା ବ୍ରତ କରୁଅଛି ସେ ବ୍ରତ ପିଠାରୁ ପିଠା ଗୋଟିଏ ଦେବ । ରାଣୀ ଶୁଣିବିସ୍ମୟ ହେଲେ । ଭୋ ଦେବ ଆମ୍ଭର ଶିରି ତୁଟିଲା । ଏମନ୍ତ କହି ପୂଜା ପିଠାରୁ ଗୋଟିଏ ରାଜାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଦେଲେ । ରାଜା ପିଠା ଘେନି ସାଧବାଣୀ ସନ୍ନିଧିକୁ ଗଲେ । ବୋଇଲେ ଆଗୋ ସାଧବାଣୀ । ଆମ୍ଭର ରାଣୀ ମାନେ ଏ ବ୍ରତ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେ ତହୁଁ ମଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ଆଣିଲୁ । ସେ ପିଠା ଦେବାକି । ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲା ହେ ଦେବ । ଆନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ବୋଲି ବାରୁ ରାଜା ବଢାଇ ଦେଲେ । ସାଧବାଣୀ ସେ ପିଠା ପାଇ ହରଷ ହୋଇ ଆପଣା ଘରକୁ ଗଲା । ବୋହୁ ମାନଙ୍କୁ ବୋଇଲା । କି ଅନ୍ୟାୟ କଲ । ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମତେ ବିଡିଲେ । ପୂଜା କରିବା ପିଠା ବିରାଡି ଘେନି ରାଜା ନବରେ ପସିଲା । ମୁଁ ବଡ କାଷ୍ଠାକରି ମାଗିବାରୁ ସେ ରାଜା ମତେ ସୁଦଶା ରାଣୀଙ୍କ ଠାରୁ ସୁଦଶା ବ୍ରତ ପିଠା ଗୋଟିଏ ଆଣି ଦେଲେ । ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମତେ ସୁଦୟା କଲେ । ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଦଶଖିଅ ସୁତା ଦଶ ବରଷ ପୁଅ ହାତେ ଦଶ ହାତ ଲମ୍ବ କରି ତିନି ଗୁଣ କରି ବଳି ଦଶ ଗଣ୍ଠି ପକାଇବ । ସେ ଦଶ ଗଣ୍ଠି ମହିମା କହିବା । ପ୍ରଥମ ଗଣ୍ଠି ଆଦି ମାତା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଗଣ୍ଠି ବିଘ୍ନ ସେନି । ତୃତୀୟ ଗଣ୍ଠି ମାହେଶ୍ୱରୀ । ଚତୁର୍ଥ ଗଣ୍ଠି ବାରାହୀ । ପଞ୍ଚମ ଗଣ୍ଠି ଲୋକଧାତ୍ରୀ । ଷଷ୍ଠ ଗଣ୍ଠି ଅନ୍ନପୁର୍ଣ୍ଣା । ସପ୍ତମ ଗଣ୍ଠି କାମାକ୍ଷୀ । ଅଷ୍ଟମ ଗଣ୍ଠି ଉଗ୍ରତାରା । ନବମ ଗଣ୍ଠି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଦଶମ ଗଣ୍ଠି କମଳିନି । ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲି ହାତରେ ବାନ୍ଧିଲା । ଦଶ ଗୋଟି ଦୁବ ଦଶ ଗୋଟି ତଣ୍ଡୁଳ ମଥାରେ ଖୋସିଲା । ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ କମଳିନୀ ବୋଲି ପିଠା ଦଶ ଗୋଟି ଆଉ ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ମାନ ଖିରି ଖିରିଆ ଅଟକାଳି ନାନ ନୈବେଦ୍ୟ କଲା । ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଦ୍ମାକୟା ପଦ୍ମ ସେନି ବୋଲି ଆରାଧନା କଲା । ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ବସାଇ ବ୍ରତ ଆଚରିଲା । ସାଧବାଣୀକୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ । ଏଥି ଉତ୍ତାରୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୃକ୍ଷ ସ୍ୱରୂପରେ ରାଜାଙ୍କୁ ସ୍ୱପନରେ ଦେଖା ଦେଲେ । ବୋଇଲେ ହେରାଜା । ଏପୁରରେ କିଂପା ଅଛ । ଏଥିରୁ ବାହାର ହୋଇ ଯାଆ । ମୋହର କଟକରେ କ୍ଷଣେ ନ ରୁହ । ତତେଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛାଡିଲେ । ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୋରହା ହଲୁ ତତେବିପତ୍ନିମାନ ପତିବ ବେଗେ ବାହାରିଯାଅ ଥିଲେ ବିପତ୍ନିମାନ ପତିବ । ଏମନ୍ତ କହି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅନ୍ତର୍ଧ୍ୟାନ ହେଲେ । ରାଜାନିଦ୍ରାରୁ ଉଠିଲେ ରାଣୀ ଙ୍କୁତକାଇଲେ ବୋଇଲେ ମତେ ମହା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୃକ୍ଷ ସ୍ୱରୂପରେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ମତେ କହିଲେ ମୋହର କଟକରେ ଦକ୍ଷେ ନରୁହ ବେଗେ ବାହାରିଯାଅ । ଥିଲେ ବିପତ୍ନି ମାନ ପତିବ । ଏକଥା କେମନ୍ତ ରାଣୀ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବିପତ୍ନି ମାନ ପତିବ ମହା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛାଡିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୋରହା ଆମ୍ଭର ହେଲା । ରାଜା ବୋଇଲେ ବିଚାର କରିବା । ରାଣୀ ବୋଇଲେ ଏ ପୁରୁ ବାହାରି ଯିବା । ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ରାଜା ରାଣୀ ବାହାର ହେଲେ । ରାଜ୍ୟରୁ ବାହାରନ୍ତେ ରାଜାଙ୍କୁ ରକ୍ତ ବାତବ୍ୟାଧି ବାଧୁଲା । ରାଜା ରାଣୀଙ୍କୁ ବୋଇଲେ । ବାଟକୁ ଅନ୍ନଧରିଥାଅ । ଭୋକ କଲେ ଭୋଜନ କରିବା । ରାଜାଙ୍କ ଠାରୁ ଏମନ୍ତ ବଚନ ଶୁଣି ଅନ୍ନ ପୁଡାଏ ବାନ୍ଧି କରି ରାଜା ରାଣୀ ଗୁପ୍ତରେ ବାହାରି ଗଲେ । ବନସ୍ଥଭିତରେ ପସନ୍ତେ ରାଜାଙ୍କୁ ବଡ଼ କ୍ଷୁଧା କଲା । ରାଜା ରାଣୀଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ବଡ଼ କ୍ଷୁଧା କଲା । ଏମନ୍ତ କହି ଚାଲନ୍ତେ ଏକ

ସରୋବର ସ୍ନାନ କରି ଶୁକ୍ଳବନ୍ଧ ହେଲେ । ରାଜା ନିତ୍ୟ କର୍ମ ଜପ ସାରି ଉଠିଲେ । ଦେଖିଲେ ସେ ସରୋବର ପାଖରେ ଜଳ ଖାତରେ ବହୁତ ମାଛ ଅଛି । ତାହା ଦେଖି ସେ ଖାତ ବାହି ମାଛ ପୁଡ଼ାଏ ଧରି ଆଣି ରାଣୀ ଛାମୁରେ ଦେଲେ । ରାଜା ବୋଇଲେ ରାଣୀ ଏ ମାଛ ପୋଡ଼ା କର । ମାଛ ପୋଡ଼ି ସୁସ୍ଥ କରି ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜିବା । ଏହା ଶୁଣି ରାଣୀ ମାଛ ପୋଡ଼ିଲେ । ରାଜା ସ୍ନାନ କରି ଆସି ଭୁଞ୍ଜି ବସିଲେ । ସେ ମାଛ ପୋଡ଼ା ଆଣି ରାଣୀ ରାଜା ଛାମୁରେ ଦିଅନ୍ତେ । ସେ ମାଛ ମାନେ ଜିଇଁ କରି ପାଣିରେ ପଶିଲେ । ରାଜା ଦେଖି ଚମତ୍କାର ହେଲେ । ରାଣୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ । କେମନ୍ତ ଏ ମାଛ ମାନେ ହସହସ ହୋଇ ପାଣି ରେ ପଶିଲେ । ରାଣୀ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୋରେହା ହୋଇବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବିତୁଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ସେ ଭାତ ନ ଭୁଞ୍ଜିଲେ । ସେ ଭାତ ପୁଡ଼ା ଘେନି ଯାଆନ୍ତେ କିଛି ଦୂରରେ ନଗ୍ର ଗୋଟିଏ ଦେଖିଲେ । ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ହେଲେ । କୁମ୍ଭୀର ଶାଳରେ ରହିଲେ । ସେ ଭାତ ପୁଡ଼ା ଘେନି କୋଣ ରେ ରାଜା ରାଣୀ ଦୁହେଁ ବସିଲେ । ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖି କୁମ୍ଭୀର ମନେ ବିଚାରି ପାରୁଣେ ପ୍ରବେଶ । ହେଲେ । ତାହାଙ୍କୁ ସଙ୍ଖୋଳିଲେ । ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କାହୁଁ ଅଇଲ । ରକ୍ଷା ନକଲ । ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳ ପ୍ରବେଶ ହେଲା । ଏହା ଶୁଣି ରାଜା ରାଣୀ କୁମ୍ଭୀରକୁ ବୋଇଲେ । ହାଣ୍ଡି ଗୋଟିଏ ତୁମ୍ଭେ ଦିଅ । ଶୁଣି ସେ କୁମ୍ଭୀର ଗୋଟିଏ ହାଣ୍ଡି ଦେଲା । ହାଣ୍ଡି ଘେନି ରାଣୀ ପାଣିକୁ ଗଲେ । ପାଣି ଘେନି ଆସନ୍ତେ ଭାତ ପୁଡ଼ା ରଖିବା ଠାରେ ଦେଖିଲେ । ସେ ଭାତ କୁକୁର ଛୁଇଁଲା । ତାହା ଦେଖି ରାଣୀ ବହୁତ ବିସ୍ମୟ ହୋଇ ସେ ଭାତ ପୁଡ଼ାଟି କୁମ୍ଭୀର କୁ ଦେଲେ । ବୋଇଲେ ଏ ଭାତ ତୋର ପୁତ୍ର ମାନେ ଖାଆନ୍ତୁ । ସେ କୁମ୍ଭୀର ବଡ଼ ଦରିଦ୍ର ଅଟଇ । ସେ ଭାତ ପୁଡ଼ା ଦେଖି ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ହେଲା । ଘରେ ଯାଇ ଫିଟାଇ ଦେଖିଲା । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି । ଦେଖି ମହା ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ମନେ ବିଚାରିଲା । ଏତ ବଡ଼ ଲୋକ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଅବା ନୋହିଲେ କି ଭାତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲା । ଏମନ୍ତେ ସେ ଦରିଦ୍ର କୁମ୍ଭୀର ମହାଧନ ବନ୍ଧ ହୋଇ ସୁଖେ ରହିଲା । ରାଜା ରାଣୀ ସେ କୁମ୍ଭୀର ଶାଳେ ଉପବାସେ ରହିଲେ । ପ୍ରଭାତ କାଳେ ସେ ନଗ୍ର ର ସାଧବ ଭାର୍ଯ୍ୟା ହାଣ୍ଡି ପାଇଁ ଯାଇ ସେ କୁମ୍ଭୀର ଶାଳେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା । ରାଜା ରାଣୀଙ୍କୁ ଦେଖି ମନେ ବିଚାରିଲା । ଏତ ବଡ଼ ଲୋକ ପରା ଦିଶୁ ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ମନେ ବିଚାରୀ ସାଧବାଣୀ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲା । ତୁମ୍ଭେ କିଏ ସେ । ବଡ଼ ଲୋକ ପରା ଦିଶୁଅଛ । ଆସ ଆମ୍ଭ ଘରକୁ ଯିବା ରାଜା ରାଣୀ ଶୁଣି ଉଠିଲେ । ସାଧବାଣୀ ତାଙ୍କୁ ଆଗକରି ଘରକୁ ନେଲେ । ସାଧବାଣୀ ରତ୍ନ ପାତ୍ରରେ ପାଣି ଆଣି ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ପାଦ ଧୋଇଦିବ୍ୟ ଆସନେ ବସାଇଲା । ସାଧୁତା ଦେଖି ଘର ବଖରାଏ ସଜାଡ଼ି କରି ହାଣ୍ଡି, ଚାଉଳ, ମୁଗ, ଖଣ୍ଡସାକର ଘୃତ ସହିତ କରି ଚାଉରାଳସି ପ୍ରକାରେ ଚରଚା କରି ସମ୍ପା ମାନ ଦେଲା । ରାଣୀ ଯେ ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସାରି ପାକ ଶୁଦ୍ଧ କରି ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଆଦି ସମସ୍ତ ପାକ ମାନ କଲେ । ରାଜା ମର୍ଦ୍ଦନ ମାଜଣା ସାରି ସ୍ନାନ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ମଣୋହି ରେ ବିଜେ କଲେ । ରାଣୀ ଅନ୍ନ ପରସିବା ସମୟରେ ରାକ୍ଷଣୀ ସାମଗ୍ରୀ କୁକୁର ଗୋଟିଏ ଛୁଇଁଗଲା । ରାଣୀ ଦେଖିଲେ । ବଡ଼ ବିସ୍ମୟ ହେଲେ । ପାକ ବାହାର କରି ପକାଇଲେ । ସେ ଦିନ ରାଜା ରାଣୀ ଦୁହେଁ ଉପବାସେ ରହିଲେ । ଏପରି ଚାରି ପାଞ୍ଚଦିନ ଉପବାସେ ରହନ୍ତେ ରାଜା ରାଣୀଙ୍କ ଦେହ ଖିନ୍ନ ହେଲା । ସାଧବାଣୀ ଦେଖି ମନେ ବିଚାରିଲା । ମୁଁତ ସବୁଦିନେ ଯାବତ ସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ପାମାନ ଦିଅଇ । ଏହାଙ୍କ ଦେହଖିନ୍ନ ହେଲା । କିପାଇଁ । ଏ ପାକମାନ କି କରନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ଚାରି ଆଡେ ଯାଇ ଦେଖିଲା । ପାକମାନ ପଡ଼ିଅଛି । ହାଣ୍ଡିମାନ ଦେଖିଲା । ଭାତଟିଅଣ ଶ୍ଵେତ ସାକର ଆଦି ସାମଗ୍ରୀ ମାନ ପଡ଼ି ଅଛି । ତାହା ଦେଖି ସାଧବାଣୀ ପାଖରେ ବସି ପଚାରିଲା । ତୁମ୍ଭେ ଆସିବା ଦିନୁ ମୁଁ ନିତ୍ୟ ଯୋଗାତ ମାନ ଦେଉ ଅଛି । ତୁମ୍ଭ ଦେହ କିମ୍ପା ଖିନ୍ନ ହେଲା । ଏ କଥା ମତେ ସତ୍ୟକରି କହ । ଏହା ଶୁଣି ରାଣୀ ବୋଇଲେ । ତୁମ୍ଭେ ନିତ୍ୟ ଯୋଗାତ ଦିଅ । ଆମ୍ଭେ ପାକ ସମ୍ପାଦିବା ଜାଣି କୁକୁର ଗୋଟିଏ ଆସି ସେ ପାକ ଛୁଅଇ । ତେଣୁ କରି ସେ ପାକ ମାନ ପକାଇ ଦେଉ । ଉପବାସେ ରହୁ । ସାଧବାଣୀ ବିଚାରିଲା । ଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୋରେହା ଅଟନ୍ତି । ଏତ ବଡ଼ ଲୋକ । ଏମନ୍ତ ବିଚାରୀ ପଚାରିଲା ତୁମ୍ଭେ କିଏ ସେ । ମତେ ସତ୍ୟ କରି କହ । କେଉଁ ରାଜ୍ୟରୁ ଅଇଲ । ଏ ବଚନ ଶୁଣି ରାଣୀ ବୋଇଲେ । ଏ ସୁଦର୍ଶନ ରାଜା । ମୁଁ ସୁଦଶା ରାଣୀ । ରାଜାଙ୍କ ପାଟରାଣୀ ଅଟଇ । ରାଜା ନ ବୁଝିବା ହେତୁ ଏଫଳ ପାଉଅଛୁ । ଏକ ଦିନେ ମକର ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀ ଗୁରୁବାର ସୁଦଶା ବ୍ରତ ପଡ଼ିଲା । ସୁଦଶା ବ୍ରତ କରୁଥିଲୁ । ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧବାଣୀ ବୋଲିଥିଲା । ହୁଲି ହୁଲି ଦେଇ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରି କଥା କହୁଅଛି । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ବିରାଡ଼ି ଗୋଟିଏ ପୂଜା ମଣ୍ଡା ଥୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ମଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ବିରାଡ଼ି ଘେନି ପଳାଇଲା । ଆମ୍ଭ ଶ୍ରୀ ନବରେ ପଶିଲା । ସାଧବାଣୀ ଦେଖି ବିରାଡ଼ି ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇ ଆମ୍ଭ ସିଂହଦ୍ଵାରେ ଦୁଅନ୍ତେ ଦ୍ଵାରପାଳ ମାନେ ଛାଡ଼ି ନ ଦେଲେ । ସେ ସାଧବାଣୀ ଦ୍ଵାରେ ବଡ଼ କାଷ୍ଠା ରୋଦନ କରନ୍ତେ । ରାଜା ଶୁଣି ସୁନାମଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ଯାଚିଲେ । ସେ ନାହିଁ କଲା । ମୋର

ସୁନା ମଣ୍ଡାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭେ ରାଣୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ମଣ୍ଡାରୁ ଗୋଟିଏ ଦେଲେ ମୁଁ ନେବି । ନୋହିଲେ ଏଠାରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇବି । ତାହା ଶୁଣି ରାଜା ଆମ୍ଭେ ରାଣୀ ହଂସ ପୁରକୁ ଚଳି ଗଲେ । ରାଜା ବିଜେ କଲେ । ଆମ୍ଭେ ଅନେଶୁତ ରାଣୀଙ୍କୁ ଘେନି ପୁତ୍ରା କରୁଥିଲୁ । ଆମ୍ଭକୁ ଯାଇ ସତ୍ୟ କରାଇ ମଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ମାଗିଲେ । ମୁଁ ପୁତ୍ରା ମଣ୍ଡାରୁ ଗୋଟିଏ ଦେଲି । ସେ ମଣ୍ଡାଟି ସାଧବାଣୀକୁ ଦେଲେ । ସେହି ଦିନୁ ଆମ୍ଭେ ହତ ରାଜ୍ୟ ହେଲୁ । ସେ ସାଧବାଣୀ ରାଣୀ ଠାରୁ ଶୁଣି ତୁନି ହୋଇ ରହିଲା । ଏମନ୍ତ ରାଜା ରାଣୀ ସାଧବ ଘରେ ଥାଆନ୍ତି । ଏକଥା ସାଧବାଣୀକୁ କହିବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଚାରିଲେ ଏ ମତେ ନ ଛାଡ଼ିଲେ । ମୋଠାରେ ଦୋରେହା ହେଲୁ ବୋଲି ଅନ୍ତଃସ୍ତରଣରେ ବିଚାରିଲେ । ସେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନେ ଏବ୍ରତ କରୁଅଛନ୍ତି । ରାଜାଙ୍କୁ ରାଣୀ ପଚାରିଲେ ହେ ଦେବ ମୁଁ ବ୍ରତ କରିବି । ରାଜା ବୋଇଲେ ରାଣୀ ଏ ବ୍ରତ କଲେ କିଛି ହୋଇ । ରାଣୀ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୋରେହା ହୋଇ ଥିଲେ । ଏ ବ୍ରତ କଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଲିଙ୍ଗନ କରନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ସୁ ରାଜ୍ୟ ପାଇବା । ଏମନ୍ତ କହନ୍ତେ ରାଜା ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ବ୍ରତ କର ବୋଇଲେ । ଯେଉଁ ସାଧବାଣୀ ଘରେ ଥିଲେ । ସେ ସାଧବାଣୀ ସାତ ପୁତ୍ର ବୋଧୁ ଘେନି ବ୍ରତ କରୁଅଛି । ସେ ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଏ ବ୍ରତ ଆଚରିଲେ । ସାଧବାଣୀ ରାଣୀଙ୍କୁ ଦେଖି ବହୁତ ହୃଦ୍ରେ ଦେବତା ପୂଜାକରି ବସାଇ ମାଣିକ୍ୟ ର ଦିପାଳି ଗୁଆ ଘୃତରେ ଦୀପ ଜାଳିଲେ । ଶୁକ୍ଳ ପୁଷ୍ପ ମାନ କଲେ । ଶୁକ୍ଳ ପୁଷ୍ପ ଶୁକ୍ଳପାତ ମାନ ଆଭରଣ କଲେ । ଶ୍ରୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲି ସାଧବାଣୀ କଥା କହି ବସିଲେ । ସାଧବାଣୀ ବ୍ରତ କଥା କହି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଚିନ୍ତାକରି ବସିଲେ । ଏ ଉତ୍ତାରୁ ସାଧବାଣୀ ପାଦ ତଳେ ପାଏତା ପଡ଼ି ବୋଇଲେ । ସାଧବାଣୀକୁ ବାମ କରେ ଚେକି ଉଠ ବୋଲି ବୋଇଲେ । ସାଧବାଣୀ ବୋଇଲା । ତୁମ୍ଭେ ବତ ଲୋକ । ଏତେ ଲୋକ ବୋଲି ଜାଣି ନଥିଲି । ତୁମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଦିନୁ ମୋ ଘରେ ବିଜେକଲ । ସେ ଦିନୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମତେ ଚାରି ପାଦ ଦୟା ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ । ଏତେ କହି ସାଧବାଣୀ ଘର କୁ ଗଲେ । ଦଶ ବର୍ଷ ପୁଅ ହାତେ ଦଶହାତ ଲମ୍ବକରି ତିନି ଗୁଣ କରି ବଳି ଦଶ ଗୋଟି ଗଣ୍ଠି ପକାଇଲେ । ଦଶ ଗୋଟି ଦୁବ ଦଶ ଗୋଟି ଚାଉଳ ମଥାରେ ଘେନିଲେ । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ସ୍ମରଣା କରି ଦଶ ଗୋଟି ମଣ୍ଡା ଖିରି ଖିରିସା ଅଟକାଳି ନୈବେଦ୍ୟ କଲେ । ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁ ମଣିମା ବୋଲି ରାଣୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ରୂପେ ପୁତ୍ରା ବିଧି କଲେ । ସାଧବାଣୀ ଆପଣା ଗୁହୁସ୍ତ , ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ବସାଇ ଭୋଜନ ଦେଲେ । ଏମନ୍ତଟି ସୁଦଶା ବ୍ରତ କଥା । ଏଠାରେ ସୁଦର୍ଶନ ରାଜା ରାଜ୍ୟରେ ନ ଥିଲେ । ରାଜାର ଭାଇ ଜେନା ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଆଉ ଅମନାତ୍ୟ ମାନେ ମହା ଗୋଳ କରୁଅଛନ୍ତି । କେ ବୋଲଇ ମୁଁ ରାଜାହେବି । ଏକୁ ଆରେକ ଅନର୍ଥ କରୁଛନ୍ତି ମନ୍ତ୍ରି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ମାନେ ଅନର୍ଥ ନକର । ପାଟ ହାତୀକୁ ମଣ୍ଡିବା କଲଣ ଦେବା । ସା ଯାହା ଶିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭ ଢାଳିବ ସେ ରାଜା ହେବ । ଏମନ୍ତ କହନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମତ କଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ପାଟହୁଣ୍ଡିକୁ ବିଚିତ୍ର ବେଶ କଲେ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭରେ ପାଣି ପୁରାଇ ସେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭ ଦେଲେ । ପୁଷ୍ପ ମାଳ ଗୋଟିଏ ଦେଲେ । ସେ ହସ୍ତୀ ମୁକୁଳା କରି ଛାଡ଼ି ଦେଲେ । ପାତ୍ର, ମନ୍ତ୍ରୀ, ଜେନା ଆଦି ବତ ଲୋକ ମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି । ନଗ୍ର ଲୋକମାନେ ଜାତି ପରଜାତି ଏମାନେ ହସ୍ତୀ ଚାରି ପାଖେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ହସ୍ତୀ ନଗ୍ର ଯାକ ବୁଲିଲା । କାହିଁ ରାଜାକୁ ନଦେଖିଲା । ସେ ନଗ୍ର ରୁ ବାହାରି ହୋଇ ସାଧୁତ୍ର ନଗ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା । ସୁଦର୍ଶନ ରାଜା ସାଧୁତ୍ର ଚଉରି ପାଖେ ବସିଥିଲା । ସେ ପାଟ ହସ୍ତୀ ରାଜାକୁ ଦେଖି ରାଜାଶିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭ ଅଭିଷେକ କଲା । ରାଜାଙ୍କୁ କାନ୍ଧରେ ବସାଇଲା ତାହା ଦେଖି ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ମାନେ ନିଉଛାଳି କରି ପାଏତା ପଡ଼ି ଶୋଇଲେ । ନିଯୋଗୀ ମାନେ ସେ ଯାହାର ସେବାରେ ରହିଲେ ଛତ୍ର ମାନେ ଚାମର ମାନେ ଢାଳିଲେ । ତାଳ, ମହୁରି, ବୀର କାହାଳି, ଭେରି, ମୃଦଙ୍ଗ, ତାଳି, ରାମତାଳି, ନିଶାଣ, ବୀଣା, ବଂଇଣୀ, ହୁଳ ହୁଳି, କରବାର ନୃତ୍ୟ ରଙ୍ଗ ମଙ୍ଗଳାଞ୍ଜକ ମହା ସଂଭ୍ରମରେ ରାଜା ବିଜେ କଲେ । ଧାଇ, ମୁଦୁସୁଲି, ପୋଇଲି ପରିବାର ମାନେ ରାଣୀଙ୍କୁ ରତ୍ନ ହାତୋଳାରେ ବିଜେ କରାଇଲେ । ମଣିମା ଶର ନିରନ୍ତରେ ପଛୁ ଅଛି । ଏଥି ଉତ୍ତାରେ ସାଧବାଣୀ ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇ ବୋଇଲା । ଭୋ ଠାକୁରାଣୀ ମତେ ଅନୁଗ୍ରହ କର । ବହୁ ଦୂର ଯାଇ ଏହା ଜଣାଇଲା । ରାଣୀ ବୋଇଲେ ଅପାର ଦୂର ଅଇଲ । ଏବେ ତୁମ୍ଭର ଘରକୁ ଯାଅ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦୟା କରିଥାନ୍ତୁ । ଏମନ୍ତ କହି ସାଧବାଣୀକୁ ଦିବ୍ୟ ପାଟ ଆୟ ଅଳଙ୍କାର ମାନ ଦେଲେ । ପୁତ୍ର ନାତି ମାନଙ୍କୁ ଦେଲେ । ସାଧବାଣୀକୁ ମେଲାଣି ଦେଲେ । ସାଧବାଣୀ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଆପଣା ଗୃହରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଏ ଉତ୍ତାରେ ରାଜା ରାଣୀ ଆପଣା କଟକରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ନଗ୍ରଉତ୍ସବ କରାଇଲେ । ରାଜା ରାଣୀ ଶ୍ରୀ ନବରେ ରହିଲେ । ଏ ସୁଦଶା ବ୍ରତ କଥା ଏମନ୍ତ । ଏମନ୍ତ ବ୍ରତ କୁ ଆଚରିବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ସୁଦଶା ବ୍ରତ ଦିନ ପଦାର୍ଥ ମାନ ପରହସ୍ତେ ନ ଦେବ ॥

॥ଇତି ଶ୍ରୀ ସୁଦଶା ବ୍ରତ କଥା ସମାପ୍ତ॥

